

[Norlev.]

skal hjælpe, at man nu virkelig tror, at det udelukkende er en Samfundsopgave at skaffe En en Lejlighed, et Hus at bo i. Men alligevel — det er givet, at som Forholdene ligger, er vi her stillet over for et stort Problem, og jeg kan derfor ikke undlade at pege paa det mærkelige i, at man tilsyneladende stadig ikke rigtig har forstaaet, at det første fornødne for at kunne bygge et Hus er, at man har en Grund, og at det har uhyre meget at sige for Byggeriet, paa hvilke Vilkaar man kan faa denne Grund. Vi regulerer Priserne paa næsten alle mulige Omraader, men, saa vidt mig bekendt, griber Prisreguleringskommissionen ikke ind med Hensyn til Grundpriserne. Der har Spekulationen stadig faaet Lov til at udfolde sig frit. Den har, saa vidt jeg ved, endogsaa faaet Lov til at udfolde sig i disse Aar, naar der har været Tale om det for os saa nødvendige: at faa omdannet Mosejorden til Brændselmateriale. Saa vidt jeg ved, er nemlig alt det Arbejde, der der skal gøres, reguleret, men Manden, der ejer Mosejorden, kan tage saa meget, som det paa nogen Maade er muligt at presse ud af Producenterne og Kunderne.

Med Hensyn til Byggeriet er der mange Hindringer, som vi ikke er Herre over, men paa dette Punkt er vi det. Og det vilde have umaadelig meget at sige, om vi her fik en virkelig og dybtgaaende Grundskyldsreform, hvorved det vilde blive umuligt at bevare byggemoden Jord i Spekulationsøjemed. Jeg haaber, at den kommende Revision af Grundstigningskyldsloven i saa Henseende vil kunne aabne Vej for billigere Byggegrunde.

Det tredje alvorlige Problem for dansk Samfundsøkonomi forekommer mig at være Spørgsmaalet om Landbrugets Rentabilitet, og det er jo et Spørgsmaal om baade Arbejdskraft og Priser. For det første synes jeg, man her med nogen Ret kan sige, at den Situation, vi er kommet ind i nu, maa ses under Synsvinklen: Fædrenes Synd, der hjem søges paa Børnene. Da jeg var ung, var der paa min Hjemegn i Regelen mange Børn i Gaardene, og det var ret store Ejendomme. Det undrede mig dengang, at man ikke udstykkede Gaardene i højere Grad, end Tilfældet var, for derved i højere Grad, end det skete, at bevare Ungdommen paa Landet og ved Landbruget. Det var tværtimod saadan og har stadig været saadan, at ogsaa Landbrugerne i stor Stil sendte deres Ungdom ind til Byen, fordi de fleste Erhvervsmuligheder var derinde. Denne fejlagtige Jordpolitik har i høj Grad bidraget til den nuværende vanskelige Situation, for

havde vi haft flere selvstændige Landbrugs-hjem, saa havde det været lettere at faa Arbejdskraft og faa passet Danmarks Jord i Dag, end det nu er Tilfældet. Dertil kommer den Skattepolitik, som Venstrepartiet indledte, da det kom til Magten, hvor man ophævede Ejendomsskatte og skabte Muligheder for stedse stigende Gældsbyrder, større Prioriteter; det virkede atter tilbage paa Mulighederne for at erhverve Jord, saadan at det blev vanskeligere at oprette Landbrug, og alt dette, det hjem søges nu, som sagt, paa vor Slægt.

Naar der er Tale om Arbejdskraft, maa der i høj Grad foreligge et Problem med Hensyn til Omstilling, til Anvendelse af mere Teknik, ellers bliver det vist umuligt at klare Landbrugets Problem om Arbejdskraft. I denne Forbindelse har jeg nogle Spørgsmaal — jeg ved ikke rigtig, hvem af de højtærede Ministre jeg skal adressere dem til; det er Spørgsmaal, jeg ikke har kunnet lade være med at tumle med, selv om jeg ikke er Fagmand paa dette Omraade. Man har fortalt mig, at vi i Øjeblikket har en 60 000, maaske 100 000 Heste for mange her i Danmark. Jeg vil gerne spørge dem, der kender til dette — om det nu er Handelsministeren eller Landbrugsministeren, ved jeg ikke —, om det da ikke er muligt at sælge disse Heste, eventuelt paa Kredit. Det er blevet mig fortalt, at et Land som Polen mangler over 300 000 Heste, og vi ønsker jo selv at faa Kredit i Amerika for at kunne indføre Ting derfra, som vi har Brug for. Det vilde være naturligt, om vi ogsaa gav Kredit til dem, der har Brug for vore Heste til deres Lands Genrejsning, og jeg spørger altsaa: Er det ikke muligt, at vi kan sælge flere Heste paa Kredit, og er det ikke muligt, at vi kunde købe f. Eks. en hel Del flere Traktorer paa Kredit i Amerika, for hvis vi i højere Grad kunde faa indført Traktorer til dansk Landbrug, kunde vi rimeligvis yderligere spare et ikke ringe Antal Heste, og det er fortalt mig, at en Hest fortærer lige saa meget aarligt som seks Svin, og det er givet, at kunde vi skaffe os af med de overflødige Heste, vilde der blive betydelig Mulighed for større Flæskeproduktion og derved for større Eksport, hvorved vi kunde indtjene Beløb til at betale den Import, som er nødvendig.

Der er et gammelt Ord, der siger, at Lykken staar den kække bi, og jeg har ikke kunnet lade være at tænke paa, om man ikke her fra den højtærede Regerings Side er for forsigtig — maaske er det Hr. Bramsnæs, der er for forsigtig, jeg ved det ikke —, men skulde vi ikke i højere Grad kunne